

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Liberalci proti kmetu.

Pribiti je treba za vse čase, da so glasovali slovenski liberalci za socialnodemokratski predlog Schrammlov, ki je naperjen naravnost proti obstoju našega kmečkega stanu. Poslanci, ki so od kmetov izvoljeni, ki so med volivno borbo sveto obljubovali, da bodo varovali kmečke koristi, so zapustili kmečki tabor in so šli v tabor nasprotnikov kmečkega stanu. Potegnili so s smrtnimi sovražniki kmečkega stanu, s socialnimi demokrati, kateri so si zapisali na svoj prapor, da morajo spraviti kmeta na boben, da bo propadel v proletarijat, med nemaniče, in ko bo brezupen stal na svetu brez imetja kot berač, da bo pristopil v revolucionarno socialistično armado. Zakaj kmet, dokler ima le še krpo zemlje, ne bo socialni demokrat in ne bo zahteval odprave zasebne lastnine. Kadar mu boben zapoje, ko mu zadnjo živinčev izvlečejo in prodajo iz hleva, ko se drugi vsade na njegovo posestvo, potem šele zore v njem socialnodemokratske misli in želje.

In to so hoteli socialni demokrati s svojim predlogom, ko so vzeli za povod podražanje živil in so zahtevali, da država prisilno »velikega oderuha«, našega kmeta, ki tako »odira« vse stanove.

Življenje je postalo silno drago, po mestih cene živlom jako rastejo, in delavsko ljudstvo ne more izhajati. Mi pa vprašamo: Odkod se pa ljudje izseljujejo — ali gredo iz mesta na deželo ali iz dežele v mesta? Ko bi bilo na deželi kmetom boljše, gotovo ne bi vse ljudstvo drlo z dežele v mesto za zaslužkom. Da kmet razmeroma premalo zasluži za svoj obstanek, se vidi najbolj iz tega, da noben kmet ne more svojih delavcev plačevati tako, kakor plačuje industrija svoje delavce. Zato ne dobi delavcev, ki gredo za boljšim zaslužkom, gospodarstvo peša, in zemlja ne rodi tega, kar bi mogla pri intenzivnem gospodarstvu.

Mnogo se piše dandanes o zboljšanju kmetijskega gospodarstva. Ali to ostane vse na papirju, zato ker kmet nima sredstev, da bi tudi izvedel to, kar se mu nasvetuje. Treba je kmečki stan podpreti toliko, da bo zmožen zboljšati ves način svojega gospodarstva, da se pomnoži pridelek v vseh panogah kmetijstva, in takrat bo draginja prenehala, ne da bi se kmet uničil.

Tega pa ravno socialni demokrati ne marajo. Oni hočejo, da so kmetje in delavci nezadovoljni; njihovo geslo je: »boj med stanov«, ne pa »mir med stanov«. Zato hočejo odpreti meje tuji živini brez ozira na grozeče kužne nevarnosti, samo da bi našo domačo živino izpodrinili, zato hočejo zmrznjeno argentinsko meso, katero bi sem pripeljano bilo le malo ceneje, a je tako slabo, da ga naši

ljudje, vajeni svežega, dobrega mesa, za tako ceno ne bi mogli uživati, kajti za eno juho je treba argentinskega mesa toliko več, da je slednjič dražja, če tudi slabša od juhe iz domačega mesa.

Pa soc. demokratje so šli samo za tem namenom, da imajo agitačno sredstvo med mestnim delavcem, ki ne izprevidi, kaj hočejo brezverski hujšaki.

Dobro je nastopil proti tem ljudem slovenski kmet poslanec Demšar, ki je z neovrgljivimi številkami dokazal, kam tirajo sedanje razmere kmečki stan. Kot en mož so zastopniki slovenskega ljudstva glasovali proti nameravanemu uničenju našega kmečkega stanu. Kdo je potegnil s soc. demokrati proti kmetu?

S soc. demokrati so glasovali judovski zionisti in liberalni zastopniki ljudskih izkoriščavcev, borznih špekulantov, industrijski vitezi, lovci za dividendami in provizijami, torej vsi oni, ki so edini krivi podražanja živil, vsi oni, ki kradejo ljudstvu denar iz žepa, vsi zastopniki kapitalističnega izsesavanja. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, da sta veliki kapital in soc. demokracija zvezana za to, da naše ljudstvo uničita. Tisti soc. demokrat, ki upije nad kmetom, da je oderuh, dela naravnost za judovskega liberalnega milijonaria.

In v to družbo so stopili naši liberalni poslanci. Roblek, Ježovnik, Strekelj, Rybač — kaj ste obljubovali svojim kmečkim volivcem, in kako zdaj zastopate njihove koristi? Poklicani boste pred sodbo ljudstva, in takrat boste gledali, kako boste zagovarjali svoje početje!

K politiki „Jugoslovanskega kluba“.

Dopis iz Zagreba v »Pravi Crveni Hrvat« se bavi s politiko »Jugoslovanskega kluba«, ki hoče kot dokaz solidarnosti s hrvaško delegacijo v Budimpešti delati nekako obstrukcijo, ki pa ne bi bila nič drugega kakor neka opozicija. Po mnenju zagrebškega politika pa nimajo Dalmatinci za to nobenega razloga in njihov sklep tudi v Zagrebu ni izzval nobenega navdušenja, ker se vsi povprašujejo, kaj neki hočejo Dalmatinci s takim sklepom doseči. Hrvatom v banovini tako postopanje ne koristi nič, ampak izzvalo bo le še hujše divjanje Mažarov. Dalmatinski poslanci naj bi imeli pred očmi pred vsem koristi svoje dežele. Pa žal, da se je supilovščina zanesla tudi med nje. Da ne bi bilo Supilove brezumne politike, bi se bila že našla vsaj nekoliko ugodna rešitev hrv.-ogr. spora, Supilo je pa vse zavozil. Ta njegova politika bo tudi za Dalmacijo usodna. Dalmatinski posl. bi po

mnenju zagrebškega dopisnika najpametneje storili, če bi s svojim postopanjem zavezali avstrijsko vlado, da izpolni vse, kar je obljubila. Kadar se Dalmacija gospodarsko povzdigne, pojde tudi vse drugo lažje.

DRŽAVNI ZBOR.

Včerašnja sejo državnega zbora so popolnoma izpolnila nujna predloga čeških radikalcev dr. Hajna in Lisyja, ki sta toliko časa govorila, da včera ministriški predsednik ni mogel podati svoje izjave o protipoljski predlogi v pruskem državnem zboru in to šele danes stori. Trije nujni predlogi, ki so stali še pred nujnim predlogom za pospešitev nagodbe, so bili umaknjeni.

Oba nujna predloga bodeta odklonjena. Krščanski socialc Wohlmeyer je kot govornik preveč raztegnil svoj govor. Ker ni hotel končati, sta se sprla govornik in poslanec Bielohlawek.

Finančni minister je v včerašnji seji predložil predlogo o znižanju sladkornega davka.

Poslanec Iro in tovariši so vložili interpelacijo radi nedeljskih dogodkov v Lvovu.

Koncem seje je Rusin Markov interpeliral predsednika. Markova je poslanec Staruch ves čas motil in naposled Markova nazval »ljudskega izdajavca«. V silnem trušču je predsednik zaključil sejo ob 11. uri po noči. Danes ob 11. uri dopoldne zopet seja.

Poslanec Pergelt je že gotov s svojim poročilom o nagodbeni predlogi in sklepih nagodbenega odseka ter se bo njegovo poročilo danes že tiskano delilo med poslance.

ZNIŽANJE TELEFONSKIH IN BRZOJAVNIH PRISTOJBIN.

Dunaj, 2. decembra. Odlok trgovinskega ministrstva, s katerim se znižajo od dr. Fořta zvišane telefonske in brzojavne pristojbine, bo izšel že prihodnje dni in bo stopil v veljavo s 1. januarjem 1908. Posebno bodo znižane telefonske pristojbine za uredništva in žurnaliste. Pristojbina teh telefonov bo v bodoče znašala 100 kron.

RAZMERE NA VSEUČILIŠČIH.

Kako junaško so nastopili vseučiliški rektorji in profesorji proti dr. Luegerju. Imeli so kmalu priliko pokazati svojo resnično energijo in — svobodomiselnost. Učni minister je sklical rektorje vseučilišč, da se posvetojujejo, kako preprečiti nemire in poboje na vseučiliščih. Vsak človek ve, kako se taki poboji preprečujejo: Izgrednikom se ukaže, da naj bodo mirni, in kdor ne uboga, tega tepe nadloga. Tako je povsod na svetu, samo na vseučiliščih to ne sme veljati. Rektorji so pokazali, da ali nečejo uvesti na vseučiliščih raz-

mer, kakršne morajo vladati med kulturnimi narodi, ali so pa tako strahopetni, da se ne upajo. Seveda, niso katoliški dijaki tisti, ki pobijajo šipe in insultirajo druge, ampak kaznovani bi morali biti judje in liberalci, in zato se plačani sotrudniki judovskih listov na vseučiliških stolicah niso upali skleniti nič odločnega. Dunajski vseučiliški senat je sklenil samo to, da se imatrikulacija naj ne vrši več za vse dijake pred rektorjem, ampak za vsako fakulteto posebej pred dekanom. S tem malenkostnim in boječim sklepom, ki ni prav nič v soglasju z značajem vseučilišč, se izkruša akademični senat ogniti glavnemu vprašanju o enakopravnosti katoliških dijakov.

Pri zborovanju nemških dijakov, ki se ga je udeležilo tudi več vseučiliških profesorjev, je pa dr. Steinbach naravnost odrekel katoliškim dijakom vsako pravico do enakopravnosti ter je hujškal nemške dijake, naj pokažejo v dejanju katoliškim dijakom, da niso akademiki. Zahteval je, da se naj katoličani spodč z vseučilišča.

Tako daleč smo v Avstriji. Pa pišejo liberalci, da vlada »klerikalizem«!

NAGODBA.

Dunaj, 2. decembra. Dr. Wekerle se je na vprašanje nekega časnikarja, če bo nagodba rešena, izjavil: Brez dvoma bo nagodba do konca leta sprejeta; to je sedaj popolnoma gotovo. Na nadaljno vprašanje, ako bo treba poseči po izvanrednih pripomočkih proti obstrukciji, je dr. Wekerle odgovoril: To ne bo potrebno. Nagodbo bomo spravili pod streho po navadnem potu, brez vsakih izrednih pripomočkov.

BEG FRANCOSKEGA VOJNEGA ZRAKOPLOVA.

London, 2. decembra. Iz Walesa in Irlanda poročajo, da so včera na mnogih krajih videli zrakoplov, kateri je v višini 300 m plaval proti severozahodu. Misli se, da je to francoski zrakoplov »Patrie«. V eronavtičnih krogih pa mislijo, da se je zrakoplov v višini 3000 metrov razpočil.

Pariz, 2. decembra. Iz Londona brzojavljajo, da so videli v Walesu zrakoplov, v katerem je bilo baje opaziti tri osebe. Mislijo, da je ta zrakoplov »Patrie« in da je bila le optična prevara, ako trdijo, da je bilo v njem videti tri osebe.

Pariz, 2. decembra. Brzojav iz Cardiffa poroča, da so v grofovini Cardiganshire videli zrakoplov, na katerem so s pomočjo teleskopa brali ime »Patrie«. Zrakoplov je letel v severo-zahodni smeri proti morju.

Pariz, 2. decembra. Inženir Julist je dobil od vojnega ministrstva nalog napraviti dva zrakoplova po načrtu »Patrie«. Zato je zahtevala vlada od zbornice 500.000 frankov kredita.

LISTER.

Pismo z Vestfalskega.

Hamborn ob Renu.

V zadnjem času se mnogo govori in piše v časnikih o Hrvatih, ki bivajo v Nemčiji, predvsem o onih, ki žive na Renskem in na Vestfalskem. Mnogo jih ima delo pri napravi novih ulic in cest, pri graditvi železnic in kopanju prekopov; nekaj jih dela tudi v rudnikih. Nekateri Hrvatje, ki so preje delali v klenih tovarnah pri Duisburg-Ruhrort, v Hannoveru in pozneje v Mayenu na južnem Renskem, so sredi meseca julija odšli v Durbuš pri Hoffnungstal, ki je oddaljen od Kolina približno 17 km. Vedeli so namreč, da ima ondi nek gostilničar svojo obrt na samotni, ki ima baje mnogo denarja. In res! Gostilničarja in njegovo ženo so nekega dne našli umorjena, katera so Hrvatje na grozovit način in premišljeno umorili. Ker so jima bili glavni prav po »hrvaško« odrezani, so začeli orožniki takoj Hrvatje sumiti radi tega umora in res se jim je posrečilo, da so odkrili zločince med Hrvatji v precej oddaljenem Mayenu. Koncem oktobra so bili glavni trije krivci in kolovodje pred porotnim sodiščem obsojeni na smrt, drugi štirje sokrivci pa kaznovani z večletnim strogim zaporom. Vsled tega čina so na tukajšnje Hrvatje kar najbolj pazili. V nekem časniku se je celo oblastvu očitalo, zakaj da tuje ne prežene, ker kažejo drugačno politično mišljenje. Tudi se je očitalo obla-

stvu, zakaj tuje tako dolgo v miru pusti, ko vendar ve, da so obči varnosti opasni. Pri sodnijski obravnavi se je namreč zvedelo, da so varnostni organi že preje vedeli, da je še marsikaj hudega pričakovati od teh tujcev. Sploh so se ljudje vedno bolj spominjali hudodelstev, ki so jih že tudi popreje Hrvatje na Nemškem izvršili. Par dni po sodnijski obravnavi so prišli na sled pri Solingenu, ne daleč od Düsseldorfa, hrvaškemu delavcu, ki je izvršil preteklo leto roparski umor na Saškem, seveda ne sam, ampak v zvezi z drugimi rojaki. Redarstvo je napravilo pri Hrvatih, ki so delali blizu Achen-a, hišno preiskavo ter našlo pri njih mnogo samokresov, bodal in udarnih jermenov. To pa radi tega, ker so vedno ljudi nadlegovali ter jih v nevarnost pripravljali. Vsled rezultata te preiskave je podjetništvo takoj vse Hrvatje odslavilo iz službe.

V Arnzbergu na južnem Vestfalskem je zaprtih več hrvaških delavcev, ker so zvečer napadli na državni cesti nekega voznika, ga oropali ter mu z bodali in noži prizadejali 36 ran, da je revež vsled tega kmalu umrl. Vsled tega je več podjetništev odpustilo vse nemirne hrvaške delavce. Začetkom novembra se je zbralo na kolodvoru v Essenu in Kolinu okoli tisoč hrvaških delavcev, ki so odpotovali v domovino. Tudi v Gelsenkirchenu ob rensko-vestfalski meji je podjetništvo okrog 18. novembra odslavilo vse hrvaške delavce, približno sto po številu. V tem času so izgnali tudi vse Hrvatje v južni Vestfaliji, ki so delali pri železniškem predoru, kot nadležne tučce. Najbrže bodo tako storili z vsemi hrvaškimi delavci, ki bodo količkaj sumljivi. Pač

pa ni resnica, da ista usoda zadene tudi tukajšnje slovenske delavce. To nikakor ni misliti, akoravno je bilo v Gelsenkirchenu odpuščenih nekaj slovenskih delavcev. To se je zgodilo po geslu: »Skupaj se vjamejo, skupaj se obesijo.«

Ravno v zadnjem času je v Hamborn prišlo mnogo slovenskih rudarjev iz Ljubna na gorenjem Štajerskem. V hambornski občini, ki ni mesto, pa ima vendar okrog 80.000 prebivalcev, je odraslih Slovencev okrog 1500. Največ slovenskih rudarjev je ob Renu v Mörsu, Hocheidenu in Hambornu. K renski provinciji spada tudi Oberhausen, Borbeck in Essen. Tu bivajo Slovenci raztreseno na obeh bregovih reke Rena in jo skrbno čuvajo, tako da so Vsenemci na Štajerskem in Kranjskem lahko brez skrbi glede renske straže. Tukajšnji Nemci bi njih pesni »Die Wacht am Rhein« sploh ne razumeli. Z Nemci žive tukajšnji Slovenci v najlepšem miru in slogi. Imajo tu tudi svoje prodajalnice s slovenskimi napisi, kar pa nobenega Nemca ne žali. Zrak je tukaj po ulicah tako čist in svež, da se ne bi pokvaril, če bi bilo tudi še več slovenskih napisov. Še celo poljski napisi ne bodejo Nemcev preveč v oči, dasiravno Nemci in Poljaki niso najboljši prijatelji. Občinski uradniki in odborniki so proti slovenskim in poljskim napisom; no, občinski odbor v Mariboru, Celju in drugih vsenemških gnezdih zdaj lahko trpi slovenske napise, če tudi ne prostovoljno, zato ne zasluži nobene hvale. Pa kako boste šele sedaj strmeli, ljubi Vsenemci in nemškutarji, ko vam povemo, da tukajšnji pristni in trdi Nemci zelo radi poslušajo slovensko petje, slovenske narodne in cerkvene pesni, bodisi

v cerkvi ali v gostilni. Slovenci imajo vsako nedeljo slovensko pridigo in slovenske litanije. Prirede tudi večkrat shode, tombolo ali kako igro. Pri tem jih nihče ne nadleguje, niti ne zavida. Preteklo nedeljo so imeli šesto ustanovno slovesnost sv. Barbare, zraven se je igrala igra »Egiptovski Jožef«. Potrebno obleko so si izposodili iz Duisburga po 40 m. Slovenci so preživeli ta dan v velikem veselju. Slovenec sredi Nemčije hitro pozabi na vsenemške nadlege, ne pa na svoj dom in narod, na domače hribe in livade, na podedovano vero in jezik. Domovina mili kraj!

Pisana skrinja.

»Kaj storite z njo, Allardyce?« sem vprašal. Moj drugi krmar je stal poleg mene na zadnjem delu ladje s svojimi razkoračenimi kratkimi, debelimi nogami, kajti vihar je zapustil še precej razburkano morje in naša dva čolna ob strani ladje sta se skoraj dotikala vode, kadarkoli je prišel val. Naslonil je svoj daljnogled na vrv, ki drži zadnji jambor, in dolgo in natančno opazoval vrho zalostno tujo ladjo, kadarkoli se je nahajala vrhu vala in se zibala na njem par trenutkov, predno se je zopet pogreznila na drugo stran. Ležala je tako globoko v vodi, da sem le semtertja mogel uzreti svetlozeleno progo, ki je obdajala krovno ograjo.

Bil je dvojambornik, toda njegov veliki jambor je bil prelomljen deset čevljev nad krovom in kakor je bilo videti, se sploh niso trudili, da bi bili odstranili polomljene jambo-

POTOVANJE PREDSEDNIKA FALLIERES NA RUSKO.

Peterburg. Po informacijah, katere je dobil pariški dopisnik »Rječi« v francoskem zunanjem uradu, zavisi obisk predsednika Fallières v Peterburgu edino od Ruske. Fallières mora vrniti obiske na Angleškem, Danskem in Norveškem, podal se bo na povabilo švedskega kralja tudi v Stockholm. Za slučaj, da dobi tudi iz Peterburga povabilo, se bo gotovo odzval. Sploh se pa v Parizu čudijo, da še ni prišlo uradno vabilo od strani Ruske. To si razlagajo, da ruska diplomacija zavzema stališče, da bi moral Fallières potovati najprej direktno v Kronstadt in šele nato obiskati cimenjene dvore. Tega mnenja sta tudi Clemenceau in Pichon, medtem ko Fallières misli, da mora najprej vrniti obiske vladarjem, kateri so ga v Parizu obiskali in šele nato iti v Peterburg. Sicer pa namerava predsednik dvojno ločeno potovanje, eno v London, Kristijanijo in Kopenhagen, druga pa v Peterburg in Stockholm.

VSESLOVANSKI KONGRES NA RUSKEM.

»Novoje Vremja« se v uvodnem članku zelo zavzema in priporoča vseslovanski kongres. Temu nasprotno pa piše »Rječi«, da se je misel, sklicati vseslovanski kongres rodila najprej v reakcionalnih ruskih listih. Namerni vseslovanski kongres bo samo brezkoristno slavlje, sklicano zato, da se odvrne pozornost ruskega naroda od najnujnejših reform v notranjosti dežele, ali pa bo predigra za intrige, katere naj našo domovino zopet tirajo do dogodkov, katere smo doživeli v Mandžuriji. Pred nekaj meseci se je po inozemskih listih mnogo pisalo o ruski balkanski politiki, katera se je dogajala za hrbtom ruskega zunanjega ministra in katera je resno pretela stališče gospoda Izvolskega. Ali naj se ta pesem zopet nadaljuje?

POMILOŠČENJE VOJAŠKIH BEGUNCEV.

London, 2. decembra. Na Angleškem živeči Avstrijci in Ogrji so se v velikem številu začeli posluževati amnestije za vojaške begunce. Tukajšnji avstro-ogrski generalni konzulat je dobil celo vrsto tozadevnih vprašanj, ker pa konzul pričakuje uradne informacije šele sredi decembra, se dotične prošnje vzamejo do takrat le na zapisnik.

21 OSEB NA SMRT OBSOJENIH.

Vladivostok, 2. decembra. Izmed 203 sokrivcev pri uporih bataljona minerjev dne 29. oktobra jih je 20 obsojenih na smrt in bodo ustreljeni, 34 na prisilno delo, 88 jih bo prestavljenih v oddelek za kaznjence, 53 jih pride v disciplinarni bataljon, 2 v vojaški zapor in en kmet je obsojen v smrt na vesala. Pet oseb je bilo oproščenih.

NEMIRI NA RUSKIH VSEUČILIŠČIH.

Odesa. Pred nekaj dnevi je sklicalo 600 slušateljev protestno zborovanje na vseučilišču, ne da bi si preje preskrbelo dovoljenje rektorja. Na tem zborovanju so dijaki protestirali proti aretacijam svojih kolegov in sklenili večdnevni štrajk. Rektor je pozval diake, naj se razidejo in je univerzo zaprl. Tudi zopetno otvorjenje kievskega vseučilišča je odloženo na nedoločen čas.

GROF TOLSTOJ IN NJEGOVA SOPROGA.

Moskva. Grofica S. A. Tostoj je prišla sem, da uredi muzej, kateri bo nosil ime njene soproga. Grofica, katera piše svoje spomine, pravi, da se njen soproj v Jasnaji Poljani jako dobro počuti in pridno piše svojo knjigo »Bralni krog«. Slikar Rjepin je portret grofa Tostoj in njegove soproge že dovršil in ga bo razstavil.

ŠKANDALI V RUSKI DUMI.

Pri debati o izjavi vlade so se dogodili v ruski dumi veliki škandali. Rodičev je zagovarjal zahteve poljskega kola in je pri tem proti Stolipinu zaklical psovko. Desnica je planila po koncu in s silnim upitjem drla k tribuni. Vsak čas je bilo pričakovati, tepeža.

rove dele, ki so se zibali, jadra in jadrnice poleg njega po vodi kakor zlomljene perotnice ranjenega goloba. Prednji jambor je še stal, toda srednja jadra so plapolala nepritrjena in prednja jadra so se končala v bele zastavice. Nikdar še nisem videl ladje, ki bi bili z njo slabše ravnali.

Toda čuditi se mi ni bilo treba, saj so bili v zadnjih treh dneh časi, ko smo se izpraševali, ali ugleda še kedaj zemlja naša ladja. Šestindeset ur se je borila z viharjem, in ako bi Mary Sinclair ne bila tako dobra ladja, kakoršna je sploh kdaj zapustila Clyde, bi ne bili prestali viharja. In vendar smo se rešili in izgubili samo čoln s krmilom in del desne krovne ograje. Nismo se torej čudili, ko je vihar ponehal in smo videli, da so bili drugi manj srečni in da je bil ta poškodovan dvajambornik, ki se je zibal po sinjem morju, zapuščen kakor slepec po blisku, da je pripovedoval o strahotah, ki so godile tu.

Allardyce, ki je bil počasen in natančen škot, je ogledoval dolgo in pazljivo malo ladjo, dočim so se postavili naši mornarji v vrsto pri krovni ograji ali pa so se zbrali pri vrveh, ki drže prednji jambor, da so ogledovali tučko. V širini 20° in dolžini 10°, kakor je bila približno naša lega, človek postane radoveden, koga srečuje v teh krajih, ki so na severu od velikih atlantskih trgovskih črt. Deset dni smo že jadrli po samotnem morju.

»Mislim, da je opuščena,« je rekel drugi krmar.

Sam sem prišel do istih zaključkov, na krovu namreč nisem mogel opaziti nikakega znamenja o življenju in prijaznem mahanju naših mornarjev ni odgovoril nikdo. Najbrže

Predsednik, podpredsednik in tajniki so pobegnili na tribuno. Kadetje in člani desnice so si grozili s pestmi. Predsednik je prekinil sejo. Stolipin je poslal k Rodičevu svoje sekundante, nakar je Rodičev prošil za oprostitev. Ko je bila seja zopet odprta, je bil Rodičev z vsemi glasovi proti 96 glasovom kadetov in 15 glasovi levice izključen od 15 sej. Desnica in oktobristi so priredili Stolipinu velike ovacije.

PRUSKI DEŽELNI ZBOR.

Berolin, 2. decembra. Komisija za poljsko razlastitveno predlogo je imela danes prvo sejo. Pri generalni debati so opozarjali konservativci na počasno napredovanje pri nakupih. Liberalci so zahtevali znižanje previsokih cen posestev. Poljaki pa so izjavili, da so te cene vsprejemljive in so svarili pred razlastitvenim zakonom. Ministri so izjavili, da se cene ne morejo znižati. Razlastitveni zakon pa je potreben za delovanje naseljevalne komisije. Po malem odmoru je bila generalna debata končana, izvzemši državna in ustavna vprašanja. Govorniki centroma in obeh strank prostomislecev so zavzeli stališče proti predlogi.

PERZIJA.

Šah in parlament.

Teheran, 2. decembra. Šah je izdal poseben odlok na parlament, v katerem se pritožuje, da se je parlament ponovno vmešaval v izvrševalno oblast in s tem povzročil nemire in nered v glavnem mestu in po vsej deželi. Šah zahteva, da mora parlament napraviti zakone, po katerih se bodo kaznovali nemirneži, v bodoče naj pa parlament bolje razločuje med izvrševalno in postavodajno oblastjo; zadnja je stvar parlamenta, z izvrševalno oblastjo pa parlament nima ničesar opraviti. Ko je bil ta odlok prebran v parlamentu, je povzročil živahno razpravo. Pripravlja se odgovor na ta odlok. Žene pokojnega šaha so se v parlamentu pritožile, ker so se jim znižali dohodki, to pritožbo je pa parlament odklonil.

Nemiri.

Täbris, 2. decembra. Po poročilih iz Asdabila so tam in v okolici izbruhnili nemiri.

MAKEDONIJA.

Carigrad, 2. decembra. Porta je sklenila zaradi napada neke grške tolpe na Bolgare ob zalivu Orfano pri Atenah, resno in energično protestirati.

NEMIRI V PERZIJ.

Teheran, 2. decembra. Iz nekaterih večjih perzijskih mest poročajo o nemirih, po malih mestih ropajo banditje. Tukaj so bili radi nemirov včeraj bazari zaprti. Ponoči je prišlo do velikih izgrediv, pri katerih je bilo 5 oseb ubitih, veliko pa ranjenih.

Teheran, 2. decembra. V sredo je sklical šah člane parlamenta in ministre k sebi in izjavil, da nemiri po deželi še vedno trajajo. Šah je zapovedal ministrom, da naj takoj izdelajo v zvezi s poslanci načrt za pomirje po deželi, drugače, se bo on sam pečal s to stvarjo.

PODSUTI RUDARJI V AMERIKI.

Pittsburg, 2. decembra. Vsled neke eksplozije v premogokopu pri Fayette je bilo podsutih pri minah 30 do 40 delavcev.

Monongahela (Pensilvanija), 2. decembra. Včeraj zvečer so eksplodirali podzemeljski plini v premogokopu Naome. Vsled tega so se vrgale velike mase premoga, katere so zaprle vse vhode. V premogokopu je ostalo 60 rudarjev. Boje se, da bo veliko ljudi mrtvih.

Monongahela, 2. decembra. Od vseh ponesrečenih rudarjev se je samo enemu posrečilo priti na površino, vendar je tudi ta vsled zastrupljanja dima padel mrtev na tla. Zelo dvomljivo je, če je sploh še kateri izmed ponesrečenec ostal pri življenju.

Občinski svet Ljubljanski.

je imel včeraj zvečer sejo, kateri je predsedoval podžupan Karol vitez Bleiweis Trsteniški. Župana Hribarja ni bilo. V dvorani so bile občinskim svetnikom na ogled slike, katere je za svojo galerijo na Gradu kupil župan na slovenski umetniški razstavi v Trstu.

Občinski svetnik Prosenc in globe občinskim svetnikom.

K zapisniku se oglašil občinski svetnik Prosenc. Nemir v dvorani. Občinski svetnik Prosenc: »Zadnji seji obč. sveta sem se oglašil k besedi, da stavim neki predlog glede belokranjske železnice. Komaj sem začel, že so občinski svetniki zapustili dvorano, da je tako postala seja nesklepčna. Zahtevam sedaj, da župan nastopi proti taki obstrukciji tako, kakor mu nalaga dolžnost zakona § 58. občinskega reda, ki pravi, da župan mora občinske svetnike, ki zapuste sejo in tako onemogočijo sejo, kaznovati z globo 20 kron. Ali je župan že storil to svojo dolžnost? Če je ni, zahtevam, da župan svojo dolžnost takoj stori!

Občinski svetnik Prosenc nadaljuje svoje predloge iz zadnje občinske seje.

Občinski svetnik Prosenc: Ker zadnjič svojega govora in svojih predlogov vsled obstrukcije občinskih svetnikov nisem mogel dokončati, bom danes nadaljeval. (Vedno večji nemir.) Za to imam pravico!

Podžupan Bleiweis: Ne sedaj, pozneje, pozneje!

Prosenc: Imam dva nujna predloga in pravico, da ju stavim začetkom seje. Sicer pa sem se oglašil, da se tudi v zapisnik zapiše, da so občinski svetniki zadnjič obstrukcionistično zapustili dvorano.

Obč. svet. Turk: Če je nujnost pripoznana, potli naj govori. Predovnič: Tako je. Najprej mora biti nujnost pripoznana.

Prosenc: Zato pa bom to takoj utemeljeval.

Dr. Majaron: Obč. svetnik Prosenc se je oglašil k zapisniku, nujni predlogi pridejo pozneje.

Podžupan: Ne dovoljujem, da bi se zapisnik kaj popravil. Ni treba, da bi bilo v zapisniku, zakaj so občinski svetniki zapustili dvorano. Sicer pa sta še na vrsti dva nujna predloga, ki prideta najprej na vrsto, potem pride na vrsto g. Prosenc.

Za cesarjev jubilej.

Dr. Majaron v daljšem govoru slavi cesarjeve zasluge in nujno predlaga naj se naroči magistratu, da se tekom meseca predloži občinskemu svetu predloge, kako naj občina proslavi cesarjev jubilej po cesarjevih intencijah. Občinski svetniki stoje poslušajo predlog, ki je končno soglasno sprejet.

Občinski svet in delavstvo.

Občinski svetnik Zirkelbach stavi predlog, naj se v povišanje res nezadostnih mezd mestnim delavcem zviša v proračunu tozadevna svota za 9612 kron in naj se določi, da dobi mestni delavec v slučaju bolezn 60 % dnevne mezde tekom 20 tednov.

Podžupan: V proračunu za leto 1908. je svota za mestne delavce povišana od 19.000 K na 21.000 K. Občinski svet prijazno stoji na pram predlogu g. Zirkelbacha, vendar naj se predlog prej odkaže finančnemu odseku. G. Zirkelbach se s tem gotovo strinja.

Zirkelbach: Se ne strinjam. Stvar je nujna, ker pride proračun v najkrajšem času na dnevni red in jaz sem se že zadostno informiral pri knjigovodstvu. Pri finančnem stališču se stvar zavleče, želeli pa je, da se mezde zvišajo že z novim letom.

Občinski svetnik Velkavrh se izjavlja, da naj gre stvar na finančni odsek.

Občinski svetnik Lenče: Mislim, da se v glavnem strinjamo. Podžupana sem jaz tako razumel, naj gre samo stvar glede bolniške podpore še na finančni odsek. — Podžupan molči.

Občinska svetnika Svetek in Turk tudi govorita, naj se stvar izroči finančnemu odseku.

Občinski svet. Zirkelbach: To je »Haarspalterei«. V proračunu za leto 1908. znaša zvišanje mezde mestnim delavcem 9200 K, jaz predlagam 9.612 K, to torej ni tolika razlika.

Podžupan: Ne najdem v proračunu nikjer tako zvišane svote, kakoršno navaja g. Zirkelbach. Predlagam, da se predlog g. Zirkelbacha glede mezd in bolniške podpore izroči finančnemu odseku.

Zirkelbach kliče: Tega predloga nimate pravice staviti. Zahtevam, da mora najprej moj predlog priti na vrsto. — Tudi občinski svetnik Lenče nekaj kliče. — Dr. Majaron: Spreminjevalni predlog je prvi na vrsti.

Občinski svet z veliko večino sprejme predlog podžupana, da se Zirkelbachov celotni predlog izroči finančnemu odseku.

Prvi nujni predlog občinskega svet. Prosenca.

Na vrsto pride g. Prosenc, ki predlaga naslednji nujni predlog: Ljubljanska mestna občina plačuje že leta in leta od vseh javnih nasadov in javnih šetališč in vrtov, ki so namenjeni za šetališča, zemljiški davek. Ta davek pa se plačuje nepotrebno. Upravno sodišče je 23. novembra t. l. na pritožbo mestne občine v Mariboru razsodilo, da določitev takega prostora za javni prostor spoja v sebi posledico do oproščanja zemljiškega davka. Ker razven Prage in Dunaja vsa druga mesta in torej tudi Ljubljana plačuje ta nepotrebn davek predlaga, sklicuje se na razsodbo upravnega sodišča z dne 23. novembra t. l.: Gospodu županu ljubljanskega stolnega mesta se naroča preskrbeti natančni seznam o davku, katerega mestna občina brezpotrebno plačuje od javnih nasadov, vrtov in šetališč in mestni župan se pooblašča vse korake storiti za oproščanje davka od teh zemljišč ter tudi za dve leti nazaj tirjati povrnitev neopravičeno prejetega davka od c. kr. finančne uprave.

Podžupan: To pa ni tisti predlog, katerega ste zadnjič prekinili. Tistega nadaljujte.

Prosenc: Imam dva nujna predloga. Prvi je ta, drugi že še pride.

Podžupan odredi glasovanje, pri katerem občinski svet predlog g. Prosenca odkloni!

Burni prizori. — Drugi Prosencov nujni predlog.

Občinski svetnik Prosenc ogorčeno protestira proti takemu postopanju in pravi: Odklonili ste predlog, ki je bil na korist mesta, na korist vseh davkoplačevalcev, ki je bil nujen, da se niti trenotek dalje ne plačuje več neopravičenega davka.

Podžupan: Kritike ne dopuščam.

Prosenc: Pravico imam kritizirati!

Občinski svetnik Prosenc stavlja drugi nujni predlog: Občinski svet izreka se solidarnega s sklepom izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke in z ozirom na belokranjsko železnico naroča županu in poslancu Iv. Hribarju, da se ne udeležuje nobene obstrukcije proti nagodbi in da tudi nobene obstrukcije isti najmanj ne podpira.

Podžupan: G. Prosenc nekaj navaja tu izvrševalni odbor, ki je gotovo storil svojo dolžnost. To ne spada sem.

Rezultat glasovanja: Občinski svet se izreče z vsemi proti predlagateljevemu glasu proti predlogu!

Turk vpije na Prosenca: »Petkrat samo boš še prišel v občinski svet. Ali misliš, da si boš s tem kaj pomagal?« — Prosenc Turku: »Ti boš prej zmagal kot jaz.«

Nato je občinski svet rešil nekaj stavbinskih zadev. Cesar Franc Jožefove ustanove za gojence obrtne šole so dobili: Ernest Strajnar, Robert Raznožnik, Ignacij Poje in Marija Jančigaj. »Union« se je dovolilo, da sme porabiti na dan 6900 litrov vode.

Prošnja Filipa Supančiča za nadaljno prepušitev na bivšem »Katoliškem Domu« vknjižene 3% posojila, se je izročila — tajni seji. Tudi nekaj drugih točk se je izročilo tajni seji.

Dnevne novice.

+ Hribar — poročevavec za belokranjsko železnico. Dovtip, pravijo, je vzporednost dveh protislovij, torej neka neumnost. Vžitek ima od njega le tisti, kateri to takoj, ko čuje, tudi razvidi. Za vsacega razboritega človeka je vest, da je Hribar poročevavec za belokranjsko železnico, pravi pravcati dovtip, ki ga kvitiramo s homerskim krohotom. Ker pa poznamo topoglavost naših liberalcev in ker vemo, da je tudi Hribar sila trd v svoji logiki, zato mu hočemo postreči, da če že ne sam, pa vsaj kak njegov liberalni sodrug spozna globokost šale, ki je zvezana z dičnim poslancem ljubljanske inteligence in njegovim poročevavstvom. Konstatiramo naprej, da je železniški minister Derschatta in načelnik železniškega odseka naravnost prošil državnega poslanca Šukljeta, naj prevzame poročilo. Ta ni seveda o tem črhnil niti besedice nobenemu odsekovemu članu, ker v tem slučaju, ko bi bil Šuklje le mignil za poročilo, bi bil on izvoljen, kakor je bil z ogromno večino izvoljen proti kandidatu »Jugoslovanske zveze« v državno sodišče. O tem ne more biti nobene dvojbe. Temu ne bi ugovarjal niti Hribar sam. Tako je prišlo, da je bil Hribar brez ugovora, brez kakega protipredloga soglasno izvoljen, ne pa kakor »Narod« farba »z veliko večino«. Zanj je glasoval tudi Šuklje! Zda je Hribar v tinti: to je bila naša vesela sodbja. Če sprejme, — nekateri, ki ga ne poznajo, so celo mislili, da ne bo sprejel, — se postavi v nasprotje s klubom in samim seboj in bo moral zlasti s svojimi tovariši se bojevati. Če pa ne sprejme, kaj bo doma? Prosimo Hribarjeve volivce in njegove črnomaljske ksele, naj se te dni v sočutju spominjajo svoje dike. Na poročilu sa-

mem ni prav nič. V železniškem ministrstvu sestavijo nekaj števil in tam spodaj se bo pod to, kar bo dobil, podpisal s svojimi znanimi črkami Ivan Hribar. Pa še nekaj: v »Slovenca« smo opozarjali, kolike važnosti bo zdaj podaljšanje kamniške proge. To »Slovenčev« misel je hvalevredno porabil Ivan Hribar in odsek je sprejel tudi resolucijo za progo Kamnik-Polzel in s tem tudi rešil predlog, ki sta ga meseca julija stavila dr. Krek in dr. Koščec. Prav! Le tako naprej, mladi Ivane; dobro se držiš, da lepo ubogaš, zraven pa še brezplačno skrbiš za našo zabavo!

— **Oddelek za kmetijsko združništvo na visoki šoli za zemljedelstvo na Dunaju.** Med profesorjskim kolegijem na visoki šoli za zemljedelstvo in poljedelskim ministrtvom so že več let pogovori o ustanovitvi posebnega oddelka za kmetijsko združništvo na imenovani visoki šoli. Ta oddelek bode imel namen podati posameznim absolutom jednega ali drugzega oddelka visoke šole, ki se bodo hoteli posvetiti združništvu, znanstveno podlago. Ker bodo predavanja umerjena z ozirom na potrebno predznanje iz splošne kmetijske produkcije, bode oddelek namenjen po večini samo absolutom visoke šole. Trajal bode oddelek dva do štiri semestre. Absolventje tega oddelka bodo dobili po dovršitvi večje štipendije, katere jim bodo omogočile si pridobiti pri velikih inozemskih zvezah tudi potrebnega praktičnega znanja. Zdržniški oddelek bode za kmetijsko združništvo gotovo največjega pomena; kajti čeravno združništvo potrebuje diletantov, se vendar pri važnih vprašanjih težko ubrani občutne, če ne usodopolne škode brez treznega premisleka izobraznega strokovnjaka. Ohranila se bodo potem Avstrijcem tudi pota na Nemško, ker bodo imeli doma več, kakor popolno nadomestilo tega, kar imajo sedaj na Nemškem. Nameravana ustanovitev bode ustregla dejanskim potrebam, in je le želeli, da se kolikor mogoče hitro udeležuje. — Toliko od dveh v profesorjskem kolegiju visoke šole, kakor tudi v ministrtvu merodajnih faktorjev.

— **Novo jubilejne pisemske znamke.** Cesar je dovolil, da se izdajo povodom njegovega 60-letnega vladanja jubilejne pisemske znamke. Od današnjega dne naprej so te znamke razstavljene na Dunaju v dvorni tiskarni.

— **Velik požar.** Piše se nam: Sporočilo se je že »Slovenčevim« bralcem, kaka nesreča je zadela Gorenjovas pri Logatcu dne 1. decembra. Ob eni uri popoldne je začelo goret pod nekim kozolcem, kjer so otroci kadili cigarete. Ker je bilo pod kozolcem polno listja, na njem pa natlačeno mrve, je bil naenkrat ves kozolec v plamenu. Predno je bila požarna bramba na mestu, je že tudi sosednja hiša zgorela. Ljudstva je pritisnilo ogromno — a kaj, ko se vsak zanaša le na požarnike. Skozi vas teče voda in vendar niso imeli moške na strehah vode, da bi polivali strehe in tako se je vnelo malo poslopje za poslopjem, tako je pogorelo sedem hiš in devet gospodarskih poslopij tekom dveh ur. Pogoreli je pa tudi ves pridelek za živino in ljudi. Drugzega niso rešili kot živino in pohištvo. Pomoč je — to vsak razvidi — nujno potrebna, ker na zimo nimajo ljudje ne hrane, ne strehe in živina ne betve krme. Res, da so bili vsi za male svote zavarovani, a škode je po dosedanjih cenitvi nad 70.000 K, med tem ko znaša zavarovalnina komaj 12.000 kron. Pri vsakem požaru smo Logatčani hitro poslali svoj delež, ne čakajoč povelja od deželne vlade, oziroma od knezoškofijskega ordinarijata, zato prosí podpisani vse prečastite župne urade tem potem, naj napravijo po cerkvah zbirke za ponesrečene pogorelece. Dvakrat dá, kdor hitro dá. Ako je kdo potreben pomoči, je le pogorelec — in to pogorelec, ki ima zimo pred durmi. Vsaki dar se bo hvaležno sprejel in v »Slovenca« objavil.

Logatec, dne 2. decembra 1907.

Jos. Lavrič,
župnik.

— **Veliko demonstracijo pri otvoritvi hrvaškega sabora** pripravljajo zagrebški socialni demokratje. Včeraj so delili po Zagrebu letake, na katerih se poziva delavstvo, naj se v ogromnem številu udeleži demonstrativnega obhoda. Delo bo v Zagrebu dotični dan pol dneva počivalo.

— **Iz žalosti radi očetove smrti.** V petek je 43-letnega bančnega uradnika Roberta Zherperla v Trstu zadela kap na možgane, ko je sedel s svojo ženo in tremi otroci pri kosilu. Po nekoliko urah je umrl. Nagla očetova smrt je napravila na njegovega najstarejšega sina tako globok utis, da je sklenil umreti. Inteligentni, simpatični deček je uporabljal splošno zmešnjavo, da je nathoma zginil z doma, ter je več ur hodil po ulicah. Ob pol 3. uri zjutraj sta videla pristaniška delavca, kako je skočil neki deček iz Riva della Sanita v morje; vrgla sta mu rešilni pas ter mu potem prišla s čolnom na pomoč. Deček, ki je bil Maril Zherperlo, je zgubil že zavest; prenesli so ga v javno bolnišnico, kjer si je proti jutru že opomogel ter so ga izročili domačim, ki so ga iskali celo noč.

— **Utopljenec v Vintgarju.** Včeraj popoldne so dobili v Vintgarju utopljenca — nekoga priletnega moža iz Gorjuš — kateri je najbrže ponesrečil.

— **Državno podporo 640 kron** za napravo vodovoda je dobila občina Orehovica.

— **Imenovan** je za avskultanta v okrožju graškega nadsodišča pravni praktikant pri ljubljanski dež. sodniji g. Anton Ohm Januschowsky vitez Wischegrad.

— **Kakšna bo zima?** Za december prognojuje mnogo snega in oster mraz, pozneje bo pa baje suho, jasno vreme.

— **Zenska pod vlakom.** V Zagrebu se je vrgla pod vlak 35 let stara Neža Jurak z Biželskega. Smrtnonevarno ranjena leži v bolnici.

— **Aretirani anarhist.** V Trstu so radi anarhističnih klincev aretirali 39 let starega faklina Petra Petronio.

— **11-letni deček izginil.** V Trstu je izginil neznan kam 11-letni Ivan Oblak, sin čevljarjev.

— **Dr. Lueger** bo spomladi zopet prišel za nekaj tednov v Lovrano.

— **Iz žene naredil klobase.** Iz Rima poročajo: Neki kmet v Frattaminore je umoril svojo ženo in potem z nekim prekajevalcem mesa iz trupa napravil klobase. Prekajevalec je spravil klobase na trg, kjer so bile prodane. Oba so zaprli.

— **Srečkanje srečk iz l. 1864.** 300.000 K je dobila serija 937 št. 49; 40.000 K serija 1543 št. 5; 20.000 K serija 2177 št. 40; po 10.000 K so dobile serija 1974 št. 26; serija 2725 št. 83; po 4000 K serija 1974 št. 18, serija 3219 št. 42; po 2000 K serija 1166 št. 83, serija 2314 št. 92 in serija 3571 št. 21.

— **Novomeška meščanska straža.** Tovarnar g. Jožef Koščec, načelnik meščanske garde, namerava svoje mesto nadporočnika straže in ravnatelja godbe odložiti. G. Koščica, ki je veliko storil za to društvo, ki je še iz starejših časov, so v zadnjem času večkrat napadali nekateri nezadovoljni ljudje v »Slov. Narod«.

— **Novo vrste restavracije.** Neko veliko aprovizicijsko podjetje prosi pri dunajskem magistratu za koncesijo restavracije, v kateri se bo izključno prodajalo meso kuncev. Kunci se bodo jedli na razne načine pripravljani, dobila se bo kunčja pečenka, kunčja zakuha itd.

Ljubljanske novice.

lj **Rekordi ljubljanskega občinskega sveta.**

Na drugem mestu poročamo o dogodkih v včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta, katero je z viteško svojo slovenščino vodil Karol vitez Bleiweis. Ljubljanski občinski svet je kratkoma vse Prosenčeve nujne predloge odklonil, da odklonil je celo predlog glede korakov za odpis davka z javnih prostorov. Ljubljanske občinske svetnike je občinski svetnik Prosene včeraj v toliko ukrotil, da so morali poslušati njegove predloge, ker niso mogli že začetkom seje pobegniti od seje in tako je pripomogel, da je ljubljanski občinski svet z odklonitvijo njegovih umestnih predlogov najsilnejše proslavil svojo nepristranost. Pričakovali bi bili, da bodo občinski svetniki posebno za prvi na korist mestne občine stavljeni Prosenčev predlog soglasno glasovali, a ves občinski svet je Prosenčev predlog odklonil. Najpametnejši obč. svetnik Turk je spremljal vtemeljevanje predloga s smešnimi opazkami in s tem dokazal, kako veliko kvalifikacijo ima ta mož biti članom občinskega sveta. Zakaj je obč. svet kratkoma odklonil Prosenčev predlog? Ali morda radi Grebenčeve afeze in čedne uloge, katere je župan imel v tej aferi? Kaj briga javno korporacijo — ako obč. svet radi tega odklanja Prosenčeve predloge — osebna kupčija županova? Na ta način bi moral odklanjati tudi vse uloge občanov, ki se nočejo voziti s Turkovimi izvoščki. Naposled lahko doživimo, da bo deželni zbor n. pr. brigalo naj-novejše Hribarjevo razmerje z deželnim poslanecem Božičem in da bo večina deželnega zbora kratkoma vse Hribarjeve predloge odklanjala. Občinski svet pa se je včeraj tudi izrekel proti izvrševalnemu odboru lastne stranke! V najvažnejši življenski potrebi Ljubljane — v zadevi Belokranjske železnice, se ljubljanski občinski svet ne upa zahtevati od svojega župana, naj nikar ne podpira obstrukcije in da naj tako ne onemogočuje hitre rešitve tega železniškega vprašanja, za kar je občinski svet sam pred tedni prosil ministrskega predsednika. Kaj si more svet misliti o takem občinskem zastopu? Opravičeno začudenje je ta sklep vzbudil povsod, kar priča to, da ga nekateri listi že danes objavljajo. Nedavno je »Fremdenblatt«, ki se bavi sicer samo z visoko politiko, se je kar zavzel nad Hribarjevo politično modrostjo, in je svetu izobesil to politično nedoslednost. Kaj bo javnost šele sedaj dejala ne samo o županu, ampak tudi o občinskih svetnikih ljubljanskih. Občinski svet tudi ni sprejel nujnega predloga obč. svetnika Zirkelbacha za zvišanje plač mestnemu delavstvu in je vso zadevo nakazal finančnemu odseku. Uprav klasični so bili prizori, kako se je obč. svetnik Lenčec ponesrečil s svojim poizkusom rešiti situacijo. Podžupan ga ni kapiral in ga ni! To je res krasno postopanje. Župan je že davno naznanil zvišanje plač mestnim revežem — mestnim delavcem — a izvršilo se ni. In tako imajo mestni delavci ob takih obljubah in veliki draginji kljub temu, da so morali korakati na volišče za župana, še vedno prazne želodce. Županu se je seve plača že davno povišala — brez finančnega odseka. Podžupan je stavil v seji predlog, naj se plača županu poviša in sprejelo se je, ne da bi predlog oddali finančnemu odseku. Za dragocene izlete v Prago je vedno na razpolago denar brez finančnega odseka. Taki možje sede v ljubljanskem občinskem svetu. Ali se bo zganelo moštvo ljubljanskih volivcev?

lj **Na Miklavžev večer!** Priprave za Miklavžev večer, ki bo dne 5. t. m., ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«, so velike in lahko trdimo, da tako sijalnega in zabavnega Miklavževega večera v Ljubljani še ni bilo. Posebnih vabil odbor ne bo pošiljal, ker so stroški itak ogromni. Tem potom vabimo na Miklavžev večer v »Union« vse, ki žele imeti v četrtek prijeten večer.

lj **Pevska skušnja »Ljubljane«** bo jutri točno ob pol deveti uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Gg. pevci, pridite polnoštevilno!

lj **Prodaja tobaka na južnem kolodvoru** je odpovedana gospej Weinert. Namestu nje dobi trafiko na južnem kolodvoru gospa Cvetličič, pozneje se pa sedanja trafika na juž. kolodvoru razdeli v dve trafiki.

lj **Umri** je pristav tobake tovarne gosp. Jožef Polak. Pogreb bo jutri ob pol tretji uri popoldne.

lj **Ustanovni član »Društva slovenskih katehetov«** je postal preč. g. dr. Andrej Karlin, stolni kanonik in vodja v Alojzijevešču. Pristop v društvo je prijavilo tudi 19 duhovnikov — katehetov novomeške dekanije. — Jutri bo ob petih katehetski sestanek, kakor je bilo objavljeno v sobotnem »Slovenca«.

lj **Polzkušn samoumor vojaka-novince.** Očividec nam poroča: Včeraj zvečer okrog pol 9. ure izvršil se je pred šentpetersko vojašnico mučen prizor. Nek vojak-novinec 17. pešpolka (ime še poizvemo in podrobnosti) zagnal se je v obup proti ljubljanci, hoteč si končati življenje. Le naključje je hotelo, da se je med potom izpodtaknil ter padel. Tako so ga dohiteli neki tovariši ter ga le z veliko silo in trudom vlekli nazaj v vojašnico. Čulo se je pa od nekoga, katerega je ukazal navzočji podčastnik, naj ga neso v sobo za bolne: »Naj vtone hudič!« — Morajo vladati pač lepe razmere pri tukajšnjem bataljonu 17. pešpolka.

lj **Cegava je broža?** V Trstu so prijeli 17-letno zloglasno Ano Lovšinovo iz Dolenje vasi pri Ribnici, ker je pustila ceniti pri nekem tamošnjem zlatarju zlato brožo s tremi briljanti, ki je vredna najmanj 50 kron. Lovšinova je rekla, da je brožo kupila za 4 krone, na policiji je pa potem rekla, da jo je dobila v Ljubljani v dar. Ker je izjava neverjetna in je broža najbrže ukradena, naj se pravi lastnik oglasi pri tukajšnji policiji.

lj **Krč prijel** je danes zjutraj na Dolenjski cesti zidaria Kastelica, ter ga tako zavijal, da so ga morali prenesti v policijsko stražnico in poklicati zdravnika, ki je odredil, da so Kastelica prepeljali z rešilnim vozom v dež. bolnico.

lj **S kopitom.** Ko je minoli teden peljal postestnik Franc Zajc iz Karolinske zemlje 6, po Domobranski cesti gramoz, mu je nasproti prijahal domobranski bataljonski trobentač, katerega konj je pričel skakati in biti s kopiti. Ker se Zajc ni mogel hitro umakniti, je trobentačev konj udaril s kopitom Zajčevega konja v sprednje pleče tako, da je krvaval in ker je pozneje pričel še šepati, ga je moral Zajc oddati v živinozdravnišnico. Konj je vreden 400 kron.

lj **Pokopali** so danes gospo Emo Ženko, gostilničarko pri »Kračočanu«, ki je umrla v dež. bolnici. — Pokopali so včeraj uradnikovo soprogo gospo Emilijo Mlečnik.

lj **Koncert** seksteta na lok bo danes zvečer v kavarni »Avstrij«.

lj **Trije strelj na vojaka.** V nedeljo zvečer sta šla dva vojaka 17. pešpolka iz neke gostilne v Spodnji Šiški v spremstvu dveh deklic proti mestu. Naenkrat so bili oddani proti njim trije strelj, ne da bi koga zadeli. Vsi štirje so bežali v neko gostilno v Udmat, kamor jim je tudi napadalec sledil. Poklicani stražnik je posredoval in se mu je posrečilo v gostilni najti pod mizo revolver, kateri je bil še z dvema patronoma nabasan. Napadalec, neki 38letni hotelski sluga iz Ptuj, je bil aretovan. Povod napadu je bil prepir, kateri se je bil vnel v gostilni med vojakoma in drugimi gosti.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden dežnik in neka odeja. — Hlapec Ivan Pirc je izgubil denarnico, v kateri je imel 8 K denarja. — Gospa Rozalija Rojnikova je izgubila bankovec za 10 K. — Strežnica Marija Bernikova je izgubila denarnico z manjšo svoto

Štajerske novice.

š **Osebna vest.** Kot provizor je pri sv. Petru v Savinjski dolini namesčen gosp. dr. Ivan Jančič.

š **Smrtna kosa.** Umrla je danes v Celju gospa Alzieblerja, žena znanega pečarja. — Umrl je v četrtek, dne 28. listopada t. l. Michael Rak, veleposesnik in župan v Grajski vasi, ud okrajnega zastopa vranskega in krajnega šolskega sveta gomilskega v 47. letu svoje starosti. Bil je zmerom vrl narodnjak. Lahka mu bodi zemljica domača. — Umrl je v Zalcu I. Naraks starejši, ki je napravil mnogo orgelj na Štajerskem. Obrt je prevzel njegov sin Fr. Naraks.

š **Nov premogovnik?** Blizu Laporja je odkril vitez Jenstein z Dunaja mogočen premogovnik, kateri baje mnogo obeta.

š **Solska vest.** Nadučitelj pri sv. Kuni-gundi g. Jožef Močnik je stalno upokojen. Učiteljica gdca Franciška Gouse je začasno upokojena.

— **Rop.** 2. decembra t. l. je stal pred porotnim sodiščem v Mariboru Jožef Tacar, 27 let stari delavec iz Drenskorebra, obtožen ropa. Imenovani se je seznanil s hlapcem Antonom Šoherjem v neki gostilni v Mariboru. Ker je bil Anton Šoher že nekoliko pijan, se mu je Tacar pridružil ter ga vodil po ulicah. Ko ga je pripeljal na Gledališko cesto, je koncem iste naenkrat zagrabil Tacar Šoherja za vrat ter ga začel daviti. Ko se je Šoher branil, ga je tolkel po obrazu, ter mu tiščal z roko usta, da bi ne upil. Potem je zagrabil v desni hlačni žep Šoherjev ter mu vzel denarnico s 4 kronami. Tacar se je zagovarjal pred sodiščem, da je bil popolnoma pijan in ni vedel, kaj dela. Priče pa, ki so ga videle pred njegovim dejanjem in pozneje, so to za-

nikale. Zasliševanje Šoherja je bilo jako težko, ker je gluhi, in so mu morali vprašanja napisati na papir. — Tacar je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine, največ je že sedel 7 let. — Porotniki so ga spoznali krivim, ter ga je sodišče obsodilo na 10 let težke ječe, poostrene s temo, postom in trdim ležiščem.

Razne stvari.

Velike tatvine na tovrnem kolodvoru. Premisel, 2. decembra. Policija je včeraj zaprla tri železniške skladiščnike, kateri so bili zasačeni, ravno ko so kradli razno blago iz vagonov. Kakor se je dognalo, trajajo te tatvine že več let. Zaprti skladiščniki so bili v zvezi s tremi tukajšnjimi trgovci, katerim so prodajali ukradeno blago za slepo ceno. Skoda se dosedaj še ni mogla dognati. Firma Josef J. Leinkauf na Dunaju naznanja, da ji je v zadnjih letih zmanjkalo za okoli 60.000 K blaga. Zaprli bodo najbrže še več oseb.

Bivši minister Latscher — baron. Bivšemu domobranskemu ministru Latscherju je podeljeno dedno baronstvo.

Koliko je stala Rusijo vojna z Japonsko. Po najnovejših podatkih je Rusijo veljala vojna z Japonsko 6072 milijonov kron našega denarja.

Grozno dejanje norca. V Varese je šel včeraj zvečer okrajni zdravnik Detechi v spremstvu svojega kočijaža od obiska pri nekem bolniku. Naenkrat jih je iz zasede napadel zidar Gasparini in oba ustrelil. Morilec se je zelo upiral aretaciji in je enemu karabinerju zasadel nož globoko v prsa. On sam je bil nato smrtno ranjen vsled strela iz revolverja. Kakor kaže, je vse to maščevalno dejanje umobolnega.

Hau pomiloščen. Morilec odvetnik Hau je pomiloščen na dosmrtno ječo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ČETRTI LETNIK MARIBORSKEGA UČITELJIŠČA RAZPUŠČEN.

Maribor, 3. decembra. Ravnatelj Schreiner je naznanil stavkujočim četrletnikom mariborskega učiteljišča, da je štajerski deželni zbor sklenil, zapreti 4. letnik učiteljišča ter odtegniti vse podpore in štipendije. Stavkujoči učiteljiščniki bodo pri tej kazni rekurirali na naučno ministrtvo.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 3. decembra. V današnji seji je podal avstrijski ministrijski predsednik Beck svojo izjavo glede na protipoljsko predlogo v pruskem deželnem zboru. Ministrijski predsednik je omenjal tozadevne interpellacije poslanca Breiterja in tovarišev in pa protesta zastopnikov raznih klubov v avstrijskem drž. zboru. Ministrijski predsednik se je postavil na stališče, da se nobena država ne sme utikati v notranje zadeve kake druge države, ker sicer bi bili spori med državami neizogibni in nastala bi velika nevarnost za mir. Na tem stališču se mora stati, tudi če bi kaka čutila hotela v drugo smer. Ministrijski predsednik pravi, da mora protestirati proti načinu, kako se je protestiralo. Taki izbruhi stvari, kateri sa namenjeni, lahko več škodujejo kot koristijo in so nedopustni, ker so naperjeni proti prijateljski nam državi, naši zaveznici. (Odobranje pri Nemcih, Slovani burno ugovarjajo.) Nato je zbornica nadaljevala debato o predlogu čeških radikalcev glede izgredov v Nachodu. Nujnost predloga je bila odklonjena. Nato je poslanec Silberer umaknil svoj nujni predlog in je pričel utemeljevati soc. dem. poslanec Gross svoj nujni predlog. Poslanec Gostinčar in tovariši so uložili nujni predlog za pomoč pogorelcem pri Logatcu.

Dunaj, 3. decembra. Zbornica je nujnost Grossovega predloga odklonila. Nato je prišel na vrsto Masarykov nujni predlog glede vseučilišč.

Dunaj, 3. decembra. Duhovnika drž. poslanca Baumgartner in Stojan sta danes vse poslance duhovnike povabila na pogovor glede stališča, katerega je zavzeti proti Masarykovemu nujnemu predlogu glede univerz in katoliškega shoda in proti nujnemu predlogu socialnih demokratov o odpravi teoloških fakultet na avstrijskih vseučiliščih.

Dunaj, 3. decembra. Krščanski socialci bodo glasovali za nujnost Masarykovega predloga, v meritorni debati bodo pa stavili spreminjevalne predloge.

Dunaj, 3. decembra. Danes se je vršila seja načelnikov klubov. Ministrijski predsednik je opozoril klubove načelnike klubov, da je samo še do 21. decembra čas za rešitev nagodbe, potem gre zbornica na božične počitnice.

KRIZA V »JUGOSLOVANSKI ZVEZI«.

Dunaj, 3. decembra. Vest »Hrvatske Krune« o izstopu Ivčevića, Prodana in Perića iz »Jugoslovanske zveze« je v toliko napačna, da so ti poslanci res nameravali izstopiti iz kluba, a so to namero še opustili. Agende kluba vodi podnačelnik Ploj.

NOVI DOMOBRANSKI MINISTER.

Dunaj, 3. decembra. Novega domobranskega ministra Giorgija je danes cesar zaprsegel.

ARTILJERIJA V MARIBORU.

Maribor, 3. decembra. Vojno ministrtvo zahteva takojšnjo zgraditev artiljerijske vojašnice, ker prestavi v Maribor topništvo.

SMRTNA KOSA.

Bolcan, 3. decembra. Tu je umrl bivši državni in deželni poslanec Follinger.

